

Nr. 1373/06.02.2024

Nr. de exemplare: 1

Raport privind activitatea de consiliere etică în anul 2023

Întărirea capacității instituțiilor publice de a răspunde cerințelor de etică și integritate în funcția publică reprezintă un deziderat important al administrației publice și se poate realiza prin asigurarea unui cadru care să faciliteze creșterea gradului de asumare a responsabilității privind comportamentul în exercitarea funcției publice.

Etica și integritatea la nivel instituțional fundamentează buna funcționare a instituțiilor publice, iar încălcarea normelor din domeniu afectează mecanismele de funcționare, relațiile și procedurile instituționale, calitatea serviciilor prestate, relația cu beneficiarii acestora, relațiile instituției cu mediul extern, imaginea și prestigiul administrației.

Activitatea funcționarului public desemnat pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită are o relevanță semnificativă din perspectiva atribuțiilor legale, iar asumarea unui comportament proactiv în exercitarea acestor atribuții creează premiza pentru consolidarea contribuției consilierului de etică la respectarea cerințelor de etică și integritate în administrația publică.

O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ prevede obligația funcționarilor publici și a personalului contractual de a respecta normele de conduită profesională și civică. Încălcarea cu vinovăție de către aceștia a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea disciplinară.

În exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, consilierul de etică îndeplinește următoarele atribuții:

- a) monitorizează modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici din cadrul autorității sau instituției publice și întocmește rapoarte și analize cu privire la acestea
- b) desfășoară activitatea de consiliere etică, pe baza solicitării scrise a funcționarilor publici sau la inițiativa sa atunci când funcționarul public nu i se adresează cu o solicitare, însă din conduita adoptată rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia
- c) elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici din cadrul autorității sau instituției publice și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducătorului autorității sau instituției publice, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților

- d) organizează sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu autoritatea sau instituția publică respectivă
- e) semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici
- f) analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină
- g) poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de autoritatea sau instituția publică respectivă.

Pin adresa nr. 12057/13.11.2023, consilierul de etică a solicitat tuturor funcționarilor publici completarea unui chestionar cu scopul evaluării gradului de cunoaștere a procedurii "Prevenirea și identificarea precoce a situațiilor de incompatibilitate". Prin raportul nr. 13492/27.12.2023 au fost analizate informațiile extrase din acest chestionar.

Pentru realizarea atribuțiilor au fost constituite registrul de evidență a consultațiilor și recomandărilor formulate în materia incompatibilităților nr. 33/2023 și registrul de evidență a consultațiilor și recomandărilor formulate în materia conflictelor de interese nr. 34/2023.

Au fost completate și transmise electronic către Agenția Națională a Funcționarilor Publici, pentru anul 2023, următoarele informații referitoare la:

1. implementarea principiilor aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și a normelor/standardelor de conduită în cadrul autorităților/instituțiilor publice – nr. 835/23.01.2024
2. implementarea procedurilor administrativ – disciplinare aplicabile funcționarilor publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice – nr. 836/23.01.2023

Nu au fost înregistrate solicitări scrise ale funcționarilor publici din cadrul instituției pentru consiliere etică.

Au fost identificate următoarele modalități de prevenire a încălcării normelor de conduită:

1. consultanță și asistență cu privire la respectarea normelor de conduită în domeniile specifice de activitate ale funcționarilor publici și cu privire la risc urile generate de nerespectarea acestora
2. asigurarea unui tratament profesionist al tuturor persoanelor, indiferent de naționalitate, etnie, rasă, culoare, sex, orientare sexuală, abilități fiice sau intelectuale, nivel de cultură, vârstă, statut socio-economic
3. manifestarea respectului față de valorile, ideile, opiniile, experiențele, cunoștințele, opțiunile celorlalți, fără a impune propriile idei, valori sau opinii
4. abținerea de la angajarea în conversații sau comportamente ce pot aduce prejudicii demnității celorlalți
5. protejarea confidențialității tuturor informațiilor personale colectate în timpul activităților
6. abținerea de la dezvăluirea acestor informații, excepție făcând prevenirea unui pericol iminent, prevenirea săvârșirii unei fapte penale, împiedicarea producerii rezultatului unei asemenea fapte sau înlăturarea urmărilor prejudiciabile ale unei asemenea fapte

7. monitorizarea modului de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici
8. desfășurarea activităților de consiliere etică, pe baza solicitării scrise a funcționarilor publici, sau la inițiativa sa, când din conduita unui funcționar public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia
9. aducerea la cunoștință publică a rezultatelor statistice ale activității de monitorizare și consiliere etică

Exercitarea prerogativelor de putere publică presupune respectarea normelor de conduită profesională de către funcționarii publici. Conduita acestora vizează atât relațiile stabilite în cadrul administrației publice, cât și raporturile cu beneficiarii activității instituției, scopul monitorizării acestora fiind asigurarea unui serviciu public de calitate.

Prin rapoartele anuale, consilierul de etică urmărește să aducă la cunoștință funcționarilor publici și beneficiarilor serviciilor publice informații privind modul în care administrația publică aplică și respectă normele de conduită. Analiza realizată poate reprezenta un instrument care să asigure îmbunătățirea și creșterea calității serviciului public.

Consilierul de etică poate fi sesizat la adresa juridic@djep-iasi.ro.

Carmen Grețcan Fotea
consilier juridic

